

Hétfői

FRISS ÚJSÁG

Független politikai, gazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Muntenia (Zárda ucca) 4.

Főszerkesztő és Kiadó:
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

Nagyonérdekes,

sőt a jelenlegi viszonyaink között egyenesen megkapó feljegyzés került a szemünk elé egy kis erdélyi folyóiratban. Feljegyzője a nyáron lefolyt egyik ifjúsági konferenciáról számol be. A végén felemlíti, hogy a kirándulás napjaiban érkezett meg a diákok közé Ferdinánd király halálának híre. Erre egyik magyar gyermek fohászodó szavakra fakadt és önkéntelenül mondta — Istenem, jó Atyám, Te nagy csapást zúdítottál egy népre, meghalt a feje, a király. Imádkozom ezért a román népért, vigasztald meg, száritsd fel könnyeit, könnyítsd meg a szívét és legyen meg a Te szent akaratod!... Amen!

Ime, egy erdélyi magyar gyermek önkéntelen megnyilatkozása, amint azt egy minden politikától mentes feljegyzés, egészen véletlenül a szemünk elé hozta. És ezzel szemben vetik évek óta a szemére az irredentizmust, az államhatalommal való ellenséges magatartást, zavart csináló törekvéseket, annak az itt élő erdélyi magyarságnak, amelynek — a sújtottság, a politikai, kulturális és minden téren való visszaso-ritottság dacára is — egyik kicsiny tagja ilyen közvetlen naivitással, tiszta lélekkel tud együtt érezni az országban élő többségi fajtával, osztozik annak szomorúságában.

Elgondolkozunk: ha már folyton meg nem értésről, zavart csinálásról beszélünk, arról a törekvésről, amelyik állandóan akadályozza, hogy az itt élő emberek harmónikus összesimuljanak, — vajjon ki a vétkesebb ebben, ki a harmóniának nagyobb akadály? A sovíniszta intézkedéseket termelő kormányzati szellem, vagy az említett gyermeki fohászban

megnyilvánuló erdélyi magyar lélek? Nem, — bizonyára nem az utóbbi az!

Akik látni és okulni akarnak, — ebből lássanak és okuljanak. — y —

A szatmári cipészek közgyűléséről

A szakosztály kétharmada teljesen érzéketlen a saját ügyel iránt

(Szatmár, 1927 november 8)
A szatmári ipartestület cipész szakosztályának elnöke, — Klánicza László elérkezettnek látta az időt ahhoz, hogy a szatmári cipész ipar aggodalom teljes óráiban csak az erők egyesítésével és a kartársaknak együttes munkájával lehet a cipész iparos osztály érdekeit szolgáló áldásteli eredményt elérni. Ezért a cipész szakosztály az iparos Otthon termében megtartandó közgyűlést hívott egybe, hogy ezen a közgyűlésen a cipész iparosokat közelebről érintő és már halomra gyűlt ügyes-bajos kérdéseket alapos megvitatás után megoldásra vessék.

A kedd estére egybehívott közgyűlés azonban, — sajnos — a feltűnő részvétlenség miatt nem volt megtartható. Az elnök megállapítása szerint ugyanis a 170 tagot számláló szakosztály kétharmada nem jelent meg és ezért a közgyűlés elhalasztását javasolta. Az egybegyűlt szak-
társak erre úgy határoztak, hogy a közgyűlést a jövő hét keddjére ismét egybe hívják és azt a megjelent kartársak számára való tekintet nélkül is megfogják tartani. E tekintetben ugyanis az az álláspont kerekedett felül és nagyon helyesen, hogy a saját ügyeik iránt is ekkora nemtörődomséggel viselkedő szak-
társak távolmaradása, nem akadályozhatja meg az összes-
ség érdekeit szolgáló tárgysorozati pontoknak halasztást nem tűrő, sürgős lefolytatását. — Szinte érthetetlen a távolmaradottak magatartása akkor,

amikor ők maguk is tisztában kell legyenek a felől, hogy helyzetük feljavítása érdekében eredményesen csakis vállvetett munkával és közös akarrattal törekedhetnek közös céljaik eléréséhez. Ezuttal csak azért nem bélyegeztük meg súlyosabb szavakkal a saját ügyeik iránt is ekkora nem törődöm-
séget mutató cipészeket, mert reméljük, hogy botor egyéni elfogultságukban, kicsinyes ön-
zésükben és talán külön utak keresésében jelentkező fölényeskedő elbizakodottságukban talán nem is tudják, hogy tulajdonképpen önmaguknak tesznek rossz szolgálatot akkor, ha

ily fontos programm pontokat lefolytatni hivatott közgyűlésről, szinte tüntetőleg távolmaradnak.

Minthogy a közgyűlés nem volt határozatképes, — az elnök jónak látta mégis az egyes lefolytatandó kérdések tüzetes ismertetését, hogy ezzel a legközelebbi közgyűlés munkáját mintegy könnyebb tegye. Élnék eszmecsere fejlődött ki ekkor és nem egy igen életre való indítvány hallatszott el, amelyeket a legközelebbi közgyűlés plénuma elé terjesztenek.

Ha a legközelebbi közgyű — az érdeklődés hiánya miatt esetleg ismét számbeli megfoghatóságot is fog mutatni, mi mégis bizunk benne, hogy ezt a maradias hiányt a most megjelentek részéről tapasztalt érdeklődés ereje és emelkedettsége fogja pótolni és így a mindnyájuk javát szolgáló akaró közös cél küzdelmét az elposványosodottság veszedelme nem fenyegetheti. — thy —

Ami új, az nem jó, — ami jó, az nem új

Kis riport a mai helyzetről

(Szatmár, 1927 november 8)
Ha az utcán járok, ha akarom, ha nem, meghallom azt, amit mások beszélnek. Az emberek pedig ma sokat beszélnek. Sok a bajuk. Sok a panaszkodás. Csak panaszkodás van, tehát csak beszélnek. Azelőtt, ha két ember találkozott egymással, ha megálltak, valami tréfát mondtak el egymásnak, valami új viccet, újságot, amin a másik is jó kedvre derült. Ma komor a közszóntásuk. Ma akkor mondanak egymásnak jót, ha azt mondják, hogy nincs újság. Nem csuda. Ami új, az nem jó és ha van valami jó, az nem új, az csak régi maradvány.

Ha járom az utcát, el-el hallgatom az emberek megszólal-

sát, amely nagyszerűen ecseteli a különös „Mának” jellőmráját. Nagyon elvéve, valami derűt is hallok. A „Mának” derűjében azonban annyi a keserűség, hogy az embernek alig mosolyodik el az ajka. — Az emberek ma legtöbbször és legtöbbször csak panaszkodnak egymásnak. Egyik erről, a másik arról. — Mindenki a maga bajáról. A kereslet megesappant, — a kínálat óriási. A vétel nagyon, de nagyon gyenge. Ez az

„MUNDUS”
hajlított szék eredeti gyári árban
HERMANNÁL
Bul. Basarabilor (Batthiányi) 11

Nem reklám!!

Spitz Béla
oég, üzlet átépítés miatt, az összes raktáron lévő áru
bámulatos-olesón árusítja ki.

Nem reklám!!

Hölgyek és Urak
legkényesebb izlését is kielégíti a

Schön Testvérek

divat-
árúháza
a Főtéren

Tekintse meg a legújabb divatkelmékel állandóan dus kirkatait és győződjön meg e szolid divatárúház előnyös áairól

általános panasz kereskedői és iparos körökben. Ugyanez a helyzet ma a piacokon is. A háziasszonyok a piacról panaszkodnak. A tejkereskedők meg arról, hogy kevés jó kut van Szatmáron. Vaj egyáltalán nem található a piacon, amióta sokan a fejükön hordják. Tejfelt pedig soknak inkább a száján látni, mint a piacon. Turót viszont a közös lovak hátán. Hogy teljes legyen a panasz, hát a

konflikos is panaszkodnak. Pedig azt hinné az ember, hogy csak most élük világukat. Tévedés. Ők meg azon panaszkodnak, hogy drága a zab. A konflisdögök viszont azon, hogy soha se látnak zabot. De ki tudná mindazt felsorolni, hogy mennyi panasz roppen el egy hét alatt. Csak mi nem panaszkodunk. De kinek is panaszkodnánk, amikor mindenki tele van panasszal... *Riporter*

Tenni kell valamit a magyar színház érdekében

— A magyar kultúra egyik erős várát nem hagyhatjuk elveszni. Vagy Árpád vére már teljesen elfajult? —

(Szatmár, 1927 november 12)
A szatmári magyar színház körül tenni kell valamit, ez bizonyos. A lassan-lassan megindult bérletjegyzések azt mutatják, hogy az iparososztály és általában a kevésbé tehető társadalmi rétegek megtették részben köteleességüket a magyar színházzal szemben és tehetségükhöz képest, lejegyezték a bérleteket, vagy legalább is el-el járnak a színházba. Ezzel szemben azt látjuk, hogy sok olyan tehető ember, aki a rossz gazdasági viszonyok dacára is volna abban a helyzetben, hogy béreljen, — egész egyszerűen elzárkózik a színházról. Értsük meg jól: nem adományokra van szükség a színházzal, a magyar kultúrával szemben, mert Erdélyi Miklós színtársulata olyan szerencsés összeállítású, hogy mindenki a legteljesebb művészi ellenértéket kapja a pénzért. Itt csak arról van szó, hogy ne hagyjuk a részvétlenség és közönyösség tengerébe fulladni a magyar színházat, nemzeti kulturánk legpregnánsabb kifejezőjét. — Most már ezekután a legkomolyabban elvárjuk Szatmár magyarságától, hogy a legteljesebb odaadással, ha kell áldozatok árán is támogatassa saját kulturáját, a szatmári magyar színművészetet, ne hogy azt olvashassák ránk, hogy itt nincsenek is magyarok, mert hiszen a magyar színelőadásokat a feltűnő részvétlenség miatt majdnem nem is érdemes megtartani. Ez már aztán csüggyan történelmi jelleggel bi-

ró, — legnagyobb szűgyene lenne az itt élő magyarságnak. Ennek tehát nem szabad bekövetkezni, ha még oly viszonyok alatt vagyunk is, ha tündérszerencsénk kénye hányvet és játszva emel-s mosolyogva ver le is — bennünket. Ne mondassák ránk, — hogy ime: romlásnak indult hajdan erős magyar, Árpád vére teljesen elfajult!...

± Minden exportnál kötelező az egyszázalékos forgalmi adó. Az összes vámhivatalokhoz körrendelet érkezett a pénzügyminiszteriumból amely közli, hogy az összes exportcikkek után egyszázalékos forgalmi adó fizetendő, mikor ezen áruk elhagyják az ország területét. Az egyszázalékos forgalmi adó akkor is fizetendő, ha akár a belföldi gyártmányoknál, akár az importnál megfizették a 15, 10 és 2 százalékos adót.

± Megismétlik a népszámlálást. Az Averescu kormány uralkodása alatt eszközölt népszámlálás nem hozta meg a kívánt eredményt. A belügyminisztérium most összegezi az előző népszámlálás eredményeit és ahogy ez véget ér, azonnal előkészítik az egész országra kiterjedő új népszámlálást. Az új népszámlálást tudományos alapon szervezik meg és így remélni lehet, hogy hűtér fogja majd felmutatni az ország lakosságának. Az új népszámlálás költségeire a költségvetésben tekintélyes összeget irányoznak elő.

Okvetlen olvassa el a
„Hétfői Friss Ujság”
jövő heti szenzációs számát

Iparügyek

Munkáskérdés.

Ipari és gazdasági életünk egyik legnehezebb problémája a munkáskérdés, — folytonos bérköveteléseivel és az ezekből származó munkaszünetelésekkel, melyek igen gyakran válságba juttatták a kisipar termelését. Kisipari életünk mindenkori berendezésének módja, a mai gazdasági viszonyok, a termelés bizonytalansága ujabban is válságos helyzetbe sodorták a kisipart, mely okok miatt munkásaik bérköveteléseit nem teljesíthette. Ezek miatt a gazdasági okok miatt a munkaadók és munkások között sokszor ádáz harcok fejlődnek ki, — természetesen telítve forrongó gyűlölködéssel, a fegyverrel használt örökös munkamegszüntetésekkel. A munka után járó jövedelemből, melynek megszerzéséhez a maga fizikai erejével tetemesen hozzájárul, a munkást minden bizalommal méltányos rész, munkabér illeti meg és mi korántsem akarjuk úgy feltüntetni, mintha a bérharcok említett fegyvere, annak használata egyes esetekben nem volna jogos a munkás kedvezőbb megélhetésének biztosítása céljából. Mi csupán azt akarjuk megállapítani, hogy e harci fegyverek a kisiparral szemben, sok esetben a termelés kárára, tulságosan is gyakran, aránytalanul és méltatlanul használtattak fel, ami mind a két félnek érzékeny anyagi veszteséget okozott.

Az idők folyamata, gazdasági életünk folytonos rosszabbodása és nagyfokú munkahiány, amely egyaránt sújta egy a munkaadót mint a munkást, — nézetünk szerint egy gondolatkörbe kell terelje a harcok munkástáborát, amelynek megélhetése, sorsa szorosan összekapcsolódik a munkaadókéval. Az örökös tökehiányban szenvedő kisipar, amely a gyűlölet ütköző pontja volt és mint tökéletes szerepelt, az utóbbi időben legyengült, munkahiányban szenved és kénytelen üzemét redukálni, munkásait elbocsátani. — E szomorú valóság mellett be kell látnunk, hogy a két termelő tényezőnek, a közös baj elhárítása érdekében egy

táborban a helye, mert érdekük közös és megélhetésük kiharcolásáért közös frontot kell alkotniuk.

Mindezek a jelenségek új utat jelölnek ki és pedig azt, hogy a kisipari munkaadó és a munkás, akiből idővel ugys munkaadó lesz, becsülje meg egymást, mert az élet nehézségei, nyomorúságai egyformán sújtják őket. Ma az a helyzet kívánatos, hogy közös erővel védekezzenek a közös veszedelem, a leromlott gazdasági adottságokból előálló bajok ellen, amelynek keresztül harcolása közben ma bizony mind a két fél amugyis örökös rabja a munkának, a nyakig robotnak.

HIREK

Felölősszerkesztő Dr. Mák István

Aktuális strófák

Egy, két szoba konyha, fogas kérdés nálunk,
Mire fogunk egyet, leesik az állunk.
Kibérellem egyet, üsse meg a ménkü
Egy öreg vityilót, levegő-nap nélkül.
Autóbuszunk is van, aki nem vak, látja
Az avasi polgár, száját rája látja.
Itt azonban csak az merészkedik rája,
Akinél rendben van, minden adóssága.
Köztisztaság: az van csak nálunk
Szatmáron,
Minek az a mosoly testvér olt a szádon?
Nézd a korsó mellett a lovak nyereitnek,
S éhes verebeknek aszfalttra teritnek!
Konfliktusokunk száz van, mindnek pontja ára,
Egy lóval hajtanak dupla tarifára
Kocsituk hasábn nem beszélhetsz lyukat,
Csak a lovak horfáját kívül a bordájukat
(Folyt. köv.) Garabonciás

± I. Mihai király nevénapját ünnepelte kedden Szatmár városa. Az egész város lobogó diszt öltött és az összes templomokban hálaadó istentiszteleteket tartottak. Az iskolákban pedig alkalmi szavaltokkal ünnepelték a nap jelentőségét.

± A szatmármegyei nyugdíjasok helyzetük megjavítása érdekében november 20-án a Polgári Társaskörben gyűlést tartanak, amelyre az intéző bizottság az érdekelteket ezúton is meghívja.

± Bevezették a zónajegyet a vasutnál. November 1-ével bevezették a 60 kilométeres távolságra szóló menettérti jegyet, amelyek csak a személyvonatokon lesznek érvényesek. Az utas a térít jeggyel annak megváltásától számított,

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a str. Mihail Viteazul (volt Rákóczi utca) 27. Püspöki áruházban levő hentes üzletet ugysintén a saját házukban levő gyárat, teljes felszereléssel együtt átvettük s azt mi a volt cégeltgaji szakértő vezetés mellett folytatjuk. Fő törekvésünk mint a muliban is úgy tovább is a n. é. közönség legfigyelmesebb kiszolgálása. — Fölhívjuk a n. é. közönség figyelmét árunk jószágára és a legmesszebbmenő tisztaságra. A n. é. közönség bizalmát és pártfogását

kérve tisztelettel:
IRING & KRAICSOVITS

RÓTH LAJOS ÉS TÁRSA BANKHÁZ

TELEFON: 41. és 136.

Valuták

csekkek, arany, értékpénzek vétele, eladása

STRADA LUCACIU (HÂM JÂNOS UCCA) 10. TÖRVÉNYSZÉK MELLETT

Kölcsönök, Betétek

legelőnyösebben idegen valutában is

Sorajegyosztály

Húzás minden hónapban Milliós nyeremények

Biztosítóosztály

A Steua Romaniei volt Phonix Bécsi Földgáztelep

TELEFON: 41 és 136.

24 órán belül köteles visszautazni, illetve a jegy 24 órámulva érvénytelenné válik. A III. kocsiosztályra szóló menet-térleti jegyek árai a következők. 1—5 km. távolságra 12 lej, 6—10 km. 22 lej, 11—15 km. 34 lej, 16—20 km. 43 lej, 21—25 km. 55 lej, 26—30 km. 64 lej, 31—35 km. 74 lej, 36—40 km. 86 lej, 41—45 km. 96 lej, 46—50 km. 103 lej, 51—55 km. 118 lej, 56—60 kilométerre 130 lej.

A Szatmári Hitelbank a Roosz féle háznak piacra eső emeleti helyiségeibe költözött át és okt. 27.-től kezdve ott működik.

± Magyar kisközgazdák németországi tanulmányutja. Az Erdélyi Gazdasági Egylet egy akciót kezd, amelynek kapcsán az erdélyi magyar földművesek fiait egy fél évre kiküldi külföldre tanulmányra. A kiküldött ifjakat ezután Németországban helyezik el kisebb nagyobb birtokokon, ahol alkalmuk nyílik a modern állattenyésztés és növénytermelés titkait gyakorlati alapon elsajátítani. A tavasztól őszig terjedő munka után Németországban egy tanulmányi körutra mennek, amelynek kapcsán megismerik a több mintagazdaságot és mezőgazdasági szakintézményt. A fél éves tanulmányút mindössze 10-15000 lei költséggel jár. Ebben az összegben az utiköltség is benne foglaltatik, mert ottan állandóan munkában vannak és az ellátásuk ezután biztosított van. Ezt az összeget a kisközgazdák is elő tudják teremteni és az is a cél, hogy maga a tanulni vágyó földműves ifjuság minél nagyobb számban éljen ezzel a kedvező alkalommal. Hasonló módon egyébként nagyobb gazdaságokba is helyez el az egyesület okleveles gazdákat is ugyanebből a célból. Az idei év tavaszán kiment ifjak most jöttek haza tapasztalatokkal és tudással gazdagodva. A tavaszi tanulmányutra már most elfogadják a jelentkezéseket az E. G. E. titkári hivatala.

Hirdessen a „Hétfoi Friss Ujság”-ban

± Az államnyelv nem tudása miatt elbocsátott kisebbségi tisztviselők javára érdekes precedenst teremtett a cserovitzai ítélet tábla egy ítélete, mely a közoktatásügyi minisztérium

kárára kimondotta, egy elbocsátott tanárnak az állásába való visszahelyezését és elmaradt fizetésének kiutalását.

Olasó és jó kalapok
RÓTH RÓBERTNEL
Piata Bratianu

± Kinek van terhére a család és a gyermek? A zürichi községtanács 52 szavazattal 30 ellen elfogadta a szociáldemokraták javaslatát, egy a születések korlátozását célzó tanácsadó iroda felállítására. Ez ellen a nemzetiró határozat ellen 28 női egyesület 6000 tagja jelentette be tiltakozását.

— Panaszok a szatmári szabóiparosok köréből cím alatt négy héttel ezelőtt megírta a „Hétfoi Friss Ujság”, hogy a szatmári szabóiparosok tiltakoznak a kontárrok működése ellen, mert az ilyen eljárás a hivatásos szabók létalapját támadja meg. A cikkben feltüntetett ifj. Weisz Ignátz, szatmári készruha kereskedő sérelmesnek találta a fentti megállapítást és kérte szerkesztőségünket, hogy helyreigazítót nyilatkoztatának helyet adjunk. — Ifj. Weisz Ignátz kérésének ime eleget teszünk és a fentebb citált cikkünket a következőkkel igazítjuk helyre: „Reméljük, hogy ezzel ifj. Weisz Ignátz ur is meg lesz elégedve. Ime: Szilágyi Miklós, Petea községitató, 1926 évi december hó 7.-én panaszt tett a szatmári Ipartestületnél ifj. Weisz Ignátz ellen, mert a nála megrendelt bőrkabátot „elfuserálta”. Az ipartestület ezen panaszt 716/926 sz. alatt áttette a szatmári rendőrséghez, mint elsőfokú iparhatóság, ahol ifj. Weisz Ignátz urat, jogosulatlan iparüzés miatt, 1000. azaz egyezer lei pénzbüntetésre ítélték.

Ezen megfellebbezett ítéletet a szatmári járásbíró 6934-927 szám alatt és folyó évi szeptember 22-én hozott ítéletével jóváhagyta. Vagyis megállapítást nyert, hogy ifj. Weisz Ignátz kontárkodott. Ezt tehát nem mi mondjuk, nehogy megint félreértessünk, ezt a rendőrség, mint elsőfokú iparhatóság és a járásbíró is mondta ki: „s ezt a legnagyobb készséggel ime: ... helyreigazítottuk. Ezek után nyilvánvaló és kétségtelen

előtünk az ifj. Weisz Ignátz által a járásbírósnál ellenünk folyamatba tett és felelőztetés alatt álló rektifikációs eljárás eredménye, amely csak azt fogja igazolni, hogy igazat írtunk.

Villanyberendezéseket, malmok, lámpák felszerelését olcsón és szakemberrel vállalom. Raktáron tartok villany-motorokat, főzőket, vasalókat, éjjeli szekrény lámpákat, a legújabb elöljárásban. A legmodernebb csillárokat négy és könyvű kivitelben. Garantiált égetket. „Tokody” felirással napi árulással olcsóbban adom TOKODY, villamos vállalat Uránia alatt Tel.: 182.

Heti szemle

— Szatmár tisztviselőinek új román nyelvi vizsgáját rendelte el a belügyminiszter. Erre a vizsgára 240 tisztviselő kapott idézést, amelyek között olyanok is szerepelnek, akik a legutóbbi vizsgát sikeresen tették le. Érdekessé pikantériája ennek az új vizsgának az, hogy néhány vezető állásban levő és véglegesítve kinevezett tisztviselőnek is újból kell vizsgázni és ezzel szemben egyes „kiválasztottak” egyáltalán nem szerepelnek az új vizsgára kötelesek listáján. Ez több mint furcsa. Egyenesen érthetetlen! — A halmi postahivatalnál nagyobb arányú visszaélésre jöttek rá a tette, Chindris Dumitru postasegédit, aki a pénzesleveleket megdézsmálta, beismerő vallomása után letartóztatták. — A C. F. R. kerületi felügyelőséget állít föl Szatmáron. — Lápobánya közelében egy bérautó egy rozoga hidról a mélységbe zuhan! s a rajtúlók közül dr. ajtai Nagy Gábor, Nagybányának legutolsó magyar polgármestere, az Országos Magyar Párt nagybányai tagozatának alelnöke koponyatörést szenvedett. Állapota súlyos és aggodalmas.

Mankovits Miklós 25 éves vagongyári munkás munkaközben egy villamos áram vezetéket érintett meg, amely nyomban megölté. — A szatmármegyei kisközgazdák nem érznek közösséget a Gazdasági egyesülettel. — Nagyarányu kötvény hamisítás nyomára jöttek rá Párisban a magyar állampapírokkal. — Professor Charles A. Koford az University of California tanára a Hellig Olvas skandináv gőzösnön visszaérkezett európai tanulmány utjairól — írja az

egyik newyorki lap — és a Professor úgy nyilatkozott, hogy Magyarország a világ egyik leg-gazdagabb agrikulturális országa és gyors tempóban halad előre. — Jugoszlávia megszüntette azt a rendeletet, mely a hatóságoktól tette függővé a kisebbségek anyanyelvének megállapítását. — Dr. Pirkler Ernő folyosójáról csütörtökön éjjel egy besurranó tolvaj egyszerre négy teknőt emelt el. Vajjon kétezer év múlva is lesznek-e még ilyen vakmerő „kirtuzások”? — A bolsevista kormány állásvesztés terhe mellett kötelezi a tanítókat, hogy keresztényellenes tanfolyamokat rendezzenek s hogy növénydekeik között bolsevista eszméket terjesszenek. Magától értetődik, hogy az orosz iskolákban vallásoktatásról szó sem lehet. Ujjbanban a keresztény ünnepeket is eltörölték.

Rejtvények

I.

Verses rejtvény

Első részből a mezőn,
Erdőn, kertben sok van nagyon.
A második rész mindenütt,
Még e versben is megvagyom.

Es szó szerint az első résznek,
Egy része volna az egész,
Ami azonban képtelenség,
Mert nem lehet egész: a rész.

De a két résznek az egészhez
Egyáltalán nincs is köze,
Mert az egész némi iparnak
Egyik kiváló eszköze.

II.

Számtani kérdés

Valakitől azt kérdezték, hogy hány éves? Erre ő azt felelte, hogy 12 év múlva megégyeszer annyi idős lesz, mint amennyi 12 évvel ezelőtt voltam. Kérdés, hány éves volt a kérdezett.

A megfejtések november 21-ig küldendők be. A helyesen megfejtők között sorsszűrés útján két izléses könyvet fogunk kiosztani.

Színház

Heti műsor:

Hétfőtől kezdve a társulat Váradon játszik. A legközelebbi előadás valószínűleg szerdán este lesz. E héten színre kerülnek: **Borcsa Amerikában**, operette újdonság. **Régi Oroszország**, dráma és az **Édenkert** vigiáték.

Schwartz és Lebovits posztóáruháza Satu-Mare Városi bérpalota

Apolló

STROGOFF MIHÁLY
UTAZÁSA
I. és II. rész együtt

Uránia

Hétfőn, kedden és szerdán
„SZERETLEK”
Főszerepben Lina Hayd Alfons
Fryland és Livio Pavanelli

Tanszerek és tankönyvek
legolcsóbban
D. Suta
könyvkereskedésében szerezhetők be. SATU-MARE Str. Cuza-Voda (volt Eötvös utca) 5.

Elegáns és tartós cipők legolcsóbb bevásárlási forrása **VAJDA** cipőárúház (Püspöki áruház)

— Ha divatos és mégis olcsó férfi és női kalapra van szükség, akkor keresse fel **JELENIK LAJOS** amerikai kalapüzemét Várdomb u. 25. Javításokat olcsón vállal

Rózsahegy szövőpamut nagy raktára

Dellmann Izidor

textilárúháza a Városháza alatt a legmegbízhatóbb és legolcsóbb bevásárlási forrása mindenféle kötött- szövőtt áruknak Vásznak szövetek stb. bámulatos olcsó árban

Hőcipő javítás

KLÁNICÁNÁL

Kötött és szövött áruk, férfi divatcikkek, rövidáru különlegességek legolcsóbb beszerzési forrása: **Mertz József** üzlete

ALAPITVA: 1892

"Iris" chamotte porcelán kályhák minden színben és nagyságban kaphatók
BERGER ADOLF
kályhásmesternél Szatmár, Str. Corvin. (Hunyadi u.) 29.

Elsőrendű **AUTÓ BENZIN**
literje Lei 7.50 ért kapható a Petroleum gyár telepén
Városi elárúsító helyünkön, a Str. Stefan cel Mare (Kazinczy u.) 9. sz. alatt 50 banival drágább.
PREUND TESTVÉREK

Ha **Máramaroszigeten** akad dolga, akkor okvetlen keresse fel **SCHRETER ANTAL**
Buffalló büfféjét
A vármegye házzal szemben Mindennel meg lesz elégedve

Gálnesniját és sárcipőjét
hozza el már most megváltatni, hogy a télen jó gummicipője legyen. Szakszerűen javítjuk és a javításáért teljes jótállást vállalunk

Pénzt takarít meg

ha vászon, zefir, carton, női kelme stb. divatáru szükségleteit **Dóry**
kézműáruüzletében Szatmár, Calea Traian (v. Attila ut) 5. sz. alatt szerzi be.
Feltűnően olcsó beszerzési forrás

Hol az az ember?

akimég nincs meggyőződve, hogy a legdivatosabb és legolcsóbb cipő bevásárlási forrás kizárólag **KLEIN DEZSÓ** cipőárúháza. SZATMAR, Stefan cel Mare (v. Kazinczy u.) 2 szám (Reizer papír üzlet mellett.)

Tankönyvek

iskola és írószerek jutányos áron **REIZER NÉL** Telef: 160

Hihetetlenül olcsó árban kitűnő minőségű **Porosz tüzelő szén**
Jónás Testvérek
Telefon számok 318. 319.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legolcsóbb bevásárlási forrása **"PALADI"** cipőárúház a Püspöki Áruház közepén.

Kávéházban és vendéglőben követelje a **"Hétfoi Friss Ujság"-ot**

Haszmatmáron van dolga okvetlenül keresse fel az állomással szemben lévő jó hírnevűek örvendő **Park** szállodat és éttermet. — Olcsó és nyugalmat nyújtó szobái garantált fereg mentesek szigorúan orth-köser házi konyha. Elsőrendű borok **Pontos és figyelmes kiszolgálás**

Utleveléket

legolcsóbban és leggyorsabban vizumoztat **Rubin** futárirodája Piata Bratianu 6 (Deák tér)

Kerékpárok, varrógépek, gramfonok, tűk, lemezek és írógépek nagy választékban jutányosan beszerezhetők **Rozsnyay és Jászay** műszaki üzletében Szatmár, Bul Basarabilor, Bathányi u. 2 Javítások gyorsan és pontosan készülnek

Mű és Sima örlést garantált minőségben olajsajtólást a legolcsóbban végez a **László malom**
Telefon 390

Derby

cipőüzlet
Dácia szálloda mellett

Prima Cassă de Economii
din Sătmăr S. A.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

A Szatmári Első Takarékpénztár Egyesület

720-as benzin
A Str. Horia (volt Károlyi köz) 5. szám alatti telephelyen előtöltött legmodernebb automatikus benzintöltő állomáson mindenkor legolcsóbban kapható.
Éjjeli szolgálat
Vas és Vasár behozatall r. t. Lincoln FORD Fordson osztálya

Legjobb szórakozóhely a **"Kis Pipa"**
Éjjel 3 óráig nyitva!!
Kitűnő konyha, Naponta kitűnő bablevés, elsőrendű borok és zene

A "Hétfoi Friss Ujság" hirdetései eredményesek

Astra
cipők a legjobbak!!! és a legolcsóbbak!!!
Satu-Mare Str. Cuza Voda (volt Eötvös ucca) 6.

Legolcsóbb bevásárlási forrás a Hídfőnél **Makranczi Gábor** fűszer, gyarmat és festék áru üzlete Str. Jacobini Várdomb 51. A né. közönség szíves pártfogását kéri **MAKRANCI GÁBOR**

Juhok, kecskék, szarvasmarhák, máj-metelye ellen biztosan ható gyógyszer, **Distol**
Kapható: Farmacia **ADOLF BERALL** gyógyszerész SzATU-MARE, str. Decebal (Kölcsy ut) No. 1

Izléses és olcsó üzleti nyomtatványokra kérjen árajánlatot a **HIRSCH** nyomdától **SATU-MARE** Str. Cuza Voda (Eötvös u.) 8

Vízvezeték
üzletemet a str. Avram Iancu utcáról a tisztviselő telep str. Baritiu (Erzsébet királyné u.) 10 sz. alá helyeztem át, hol mindennemű vízvezeték, fűdő berendezéseket legjutányosabban válllok. Ugyanott két szoba minden komforttal kiadó **Székely József**

Szatmár legrégibb és legnagyobb szövet vászon és szőnyeg áruháza **Rosenfeld Miksa.** divatüzlete
Alapított 1877 Alapított 1877

LOVASZ Elsőrangú szabósága **Piata Bratianu 2**
Angol szövetek különlegességek Elsőrendű szabás Fővárosi munkaerő Tisztviselőknél 15% engedmény

Szatmár legkellemesebb szórakozóhelye a **Tatal Pál** **"Viktoria"** kávéháza a színházzal szemben.

FIGYELEM!!
HA Butorszövetet, Futószőnyegot Hencsertakarót Matracz és Rolletagrádliit akar vásárolni úgy okvetlen keresse fel **SPITZER** kárpitos kellekek szaküzletét ahol minden ezen cikkeket a legolcsóbb gyártárban szerezhet be Városi bérpótló

Minden kottát megkaphat **Singer Nándor**
kottásboltjába, a színházzal szemben Satu-Mare legnagyobb zenemű szaküzlete. Teljes Moravetz raktár.

Robella - Kosmetika
Satu-Mare, P. Bratianu 6 Telef. 27. I. emelet.
Villany-és rádiusos arckezelés. Hajszálak és szemölcsök nyomtalan kiirtása electrolysis utján. Hajfestés, hajvágás, Ondolálás.

Mezőgazdák figyelmébe!
Mindenféle mezőgazdasági gépek törött alkat-részeit szakszerűen és felölősség mellett olcsón heggesztik: **Kőrössy és Majthényi** lakatosok és autogénheggesztők Szatmár, Kölcsy u. 8 szám.

Satu-Mare város villamosműve
Iroda: Str. Dragos Voda 14 Rakár: Strada Lucaciu 2

Ajánl:
Villamosmotorokat bármely feszültségre. Villamos motorral összeépített centrifugális szivattyukat. Asztali és fali szellőztetőket, a legelőkeltebb kivitelben. Csillárokat a leggyorsabbított a legdiszesebbig **Készít:** Álló izzólámpákat bármely kivitelben. **Elvállal:** motor és dynamo tekercseléseket, új collectorok készítését. Villamosvilágítási és telefonhálózatok szerelését a legszakszerűbb és legjutányosabb árban. Normál és fél Wattos izzólámpák a legjobb gyártmányban a legjutányosabb áron kaphatók. Az igazgatóság